

Vic i Manresa, una entesa obligada

La tradició havia fet fins ara que Vic i Manresa haguéssin volgut escriure la seva història d'esquena l'una de l'altra.

La construcció de l'eix transversal, però, va obrir la porta a una millor comunicació i a un augment de la competència per a liderar l'espai regional de la Catalunya Central.

La reordenació territorial del Principat és un dels temes pendents des de fa més de dues dècades. Encara avui la divisió oficial continua essent la mateixa de les quatre províncies (Barcelona, Tarragona, Lleida i Girona), això sí, amb els topònims catalanitzats. Però en la configuració territorial de la gestió diària, s'han definit unes àrees sociogeogràfiques. Entre aquestes regions hi ha la de la Catalunya Central, compresa per les comarques de l'Anoia, Bages, Berguedà, Solsonès i Osona. Igualada, Vic i Manresa són els principals nuclis de població d'aquesta àrea. I és en aquest context de definició d'aquesta regió central, que Vic i Manresa competeixen per liderar-ne la capitalitat.

Aquesta mena de rivalitat entre les dues ciutats té una certa tradició històrica. Així, la festa de la llum, la més important de Manresa, rememora un capítol històric de l'enfrontament amb Vic. L'origen de la festa es remunta al segle XIV (1345), quan en temps de sequera, fam i plagues, la ciutat volia construir una sèquia que portés aigua del Llobregat des de Balsareny. La iniciativa topà amb la negativa de Galceran Sacosta, bisbe de Vic, qui no volia deixar passar la sèquia per les seves terres. Les protestes dels manresans van acabar amb l'excomunió de la ciutat. Però diu la llegenda que el 21 de febrer de 1345 un raig lluminós provinent de Montserrat va il·luminar el bisbe alhora que tots els campanars de la ciutat van començar a repicar. Davant del miracle, el bisbe de Vic es va fer enrere. Vist això, no és gens estrany que la principal església de Manresa sigui coneguda com "la Seu", tot i

no tenir cap bisbe propi i dependre, eclesiàsticament, del bisbat de Vic.

Històricament, Manresa i Vic eren integrades al comtat d'Osona, anomenat després d'Osona Manresa. L'actual capital del Bages va anar creixent, fins a segregarse del comtat d'Osona. Més modernament, cadascuna d'aquestes dues ciutats tenia la seva pròpia vegueria, amb perfils diferenciats. Així, Vic té una tradició més agrícola i ramadera i, en canvi, Manresa ha estat tradicionalment un nucli més industrial.

La irrupció de l'eix transversal.

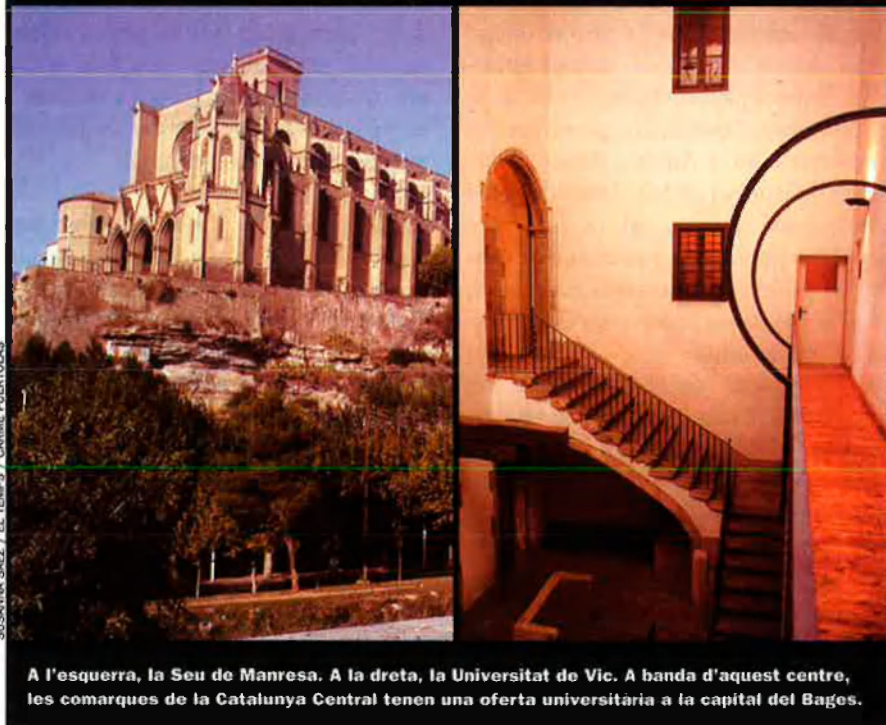
L'obertura de l'eix transversal ha fet que les distàncies geogràfiques s'hagin reduït i han entrat en contacte les dues capitals. Un contacte que, en un primer moment, va posar en evidència la competència entre les dues poblacions per a liderar la zona. Però posteriorment també va obrir les portes a una col·laboració per acabar de definir un espai territorial diferenciat de les grans conurbacions de Catalunya.

Des d'aleshores s'han produït alguns episodis de polèmiques institucionals produïdes per la competència entre les dues poblacions. Una de les més recents fou la construcció a Manresa d'un nou jutjat penal. Finalment, però, les dues capitals van decidir tancar l'enfrontament que s'havia provocat per la ubicació del jutjat penal número 2 alhora que acordaven unir esforços per potenciar el camp judicial de la Catalunya Central amb la reivindicació de nous jutjats per a aquest territori.

La col·laboració institucional entre les dues ciutats s'ha acabat imposant també en altres camps on primer hi havia hagut

L'eix transversal ha millorat la relació entre Manresa i Vic. El desdoblament d'aquesta via ha estat una de les primeres reivindicacions conjuntes de les capitals del Bages i Osona.

SUSANNA SÁEZ / EL TEMPS / CARMEN PUÉRTOLAS

A l'esquerra, la Seu de Manresa. A la dreta, la Universitat de Vic. A banda d'aquest centre, les comarques de la Catalunya Central tenen una oferta universitària a la capital del Bages.

confrontació. Així, per exemple, es va generar una forta polèmica a Vic en el moment que l'anomenat informe Roca —una comissió d'experts, dirigida per Miquel Roca Junyent, que elaborà una proposta de reordenació territorial de Catalunya— apuntava Manresa com a possible centre administratiu de la futura regió de la Catalunya Central. Però el context polític català va condemnar

aquell informe a l'ostracisme. Era l'època del procés de designació del substitut de Pujol, amb la pugna entre Artur Mas i Josep Antoni Duran Lleida, l'impulsor de la comissió d'experts quan va ser conseller de Governació.

Xavier Rubio, geògraf i demògraf, membre d'aquella comissió d'experts, considera que la Catalunya Central “és un espai que, de fet, comença a tenir un

sistema compartit de capitalitat”, amb tres nuclis: Manresa, Vic i Igualada. Un fet que, segons aquest expert, “mostra una manera nova d'entendre l'organització territorial, perquè defugeix una organització centralitzada i jeràrquica”. Per a Rubio, l'eix ha de millorar i són necessàries encara moltes reformes i infraestructures per potenciar la zona.

Superada la polseguera que va aixecar l'informe Roca, els ajuntaments de Vic i de Manresa han iniciat una via de col·laboració. Així, les dues administracions han posat en marxa una mesa de cooperació que abraça diversos temes que afecten l'àrea. D'aquesta mesa, la primera iniciativa que en va sorgir va ser la reivindicació conjunta del desdoblament de l'eix transversal.

Universitat: l'assignatura pendent. Un dels àmbits, però, on encara es pot veure aquesta competència és l'universitari. Manresa i Vic tenen les seves pròpies ofertes d'estudis superiors, sense que hi hagi una coordinació entre elles. La capital d'Osona té una universitat pròpia. La Universitat de Vic ofereix diverses titulacions en camps com educació, ciències de la salut, empresa, comunicació, estudis tècnics, humanitats, idiomes, documentació o turisme. Per la seva banda, Manresa, tot i no tenir universitat pròpia, disposa també de centres universitaris distribuïts en tres nuclis: una delegació territorial de la Universitat Politècnica de Catalunya, estudis universitaris de turisme adscrits a la Universitat de Lleida i la Fundació Universitària del Bages (FUB), una iniciativa municipal amb presència dels sectors socials de la zona (sindicats, empreses, etc.) adscrita a la Universitat Autònoma de Barcelona. A banda, cal afegir uns cicles formatius de grau superior de formació professional no universitaris vinculats a les ciències de la salut.

Pere Fons, actual gerent de la Universitat Pompeu Fabra, va ser director de la FUB del 1997 fins al 2000. Fons considera que “cal aconseguir un model universitari amb una certa especialització relacionada amb el territori; si no difícilment podran tirar endavant dues ofertes tan pròximes”. Així doncs, defensa

la necessitat que les dues ofertes universitàries de Vic i Manresa s'entenguin i es coordinin "per aconseguir una certa unitat que facilitaria la millora de les ofertes, evitaria duplicitats i optimitzaria recursos". Dins d'aquesta dinàmica de sumar esforços, Fons posa com a exemple els estudis relacionats amb l'àrea de ciències de la salut, que si se sumen a les ofertes de Vic i Manresa, ofereixen un gran potencial. Així mateix, hi afegeix altres estudis relacionats amb enginyeries mediambientals, de mines, de transformació de purins, etc. L'actual gerent de la UPF també estén la necessitat de coordinació als estudis més generalistes, per evitar la duplicitat d'esforços i potenciar els dos nuclis universitaris.

Reconciliació obligada. Al marge dels recels passats, més propis de la tradició que de la realitat actual, Manresa i Vic han iniciat un procés de cooperació. Jordi Morros, cap d'informatius de Tele

Superada la polseguera que aixecà l'informe Roca, els ajuntaments de Vic i Manresa han iniciat una via de col·laboració

Manresa, considera que la rivalitat administrativa que hi hagi pogut haver no existeix pràcticament entre la gent i "més amb la construcció de l'eix, que ha fet que ens coneguem més amb Vic i Igualada". El cap d'informatius d'aquesta televisió local considera que "Manresa i Vic tindran molt més a dir quan es defineixin els plans d'ordenació territorial i es reconegui definitivament la regió de la Catalunya Central". Jordi Morros, com Xavier Rubio, considera que caldrà anar definint una estructura de xarxa descentralitzada i "convertir la rivalitat en oportunitats per dinamitzar la zona".

La col·laboració entre les dues ciutats ha anat obrint-se pas entre els recels. I de fet, la col·laboració i la coordinació són les úniques vies possibles que poden fer que la Catalunya Central aconseguixi situar-se en el mapa socioeconòmic català amb un model propi, no com un nou cinturó perifèric d'una Barcelona hipercapital. L'entesa entre Vic i Manresa, doncs, és un mostra de quin pot ser un sistema d'ordenació territorial nou, més equilibrat, que substitueixi la jerarquia per la cooperació i coordinació territorial.

Enric Rimbau

CADA DIA, A LES 13.40

Els nostres paisatges, la nostra gent

➤ La setmana que ve: **dilluns 13 Portbou** • **dimarts 14 La Garriga**
dimecres 15 Mollerussa • **dijous 16 Espinelves** • **divendres 17 Xerta**

